Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (teine koda)

20. detsember 2017*

Eelotsusetaotlus – Põllumajandustoodete ühine turukorraldus – Kaitstud päritolunimetuste kaitse – Määrus (EÜ) nr 1234/2007 – Artikli 118m lõike 2 punkti a alapunkt ii ning punktid b ja c – Määrus (EL) nr 1308/2013 – Artikli 103 lõike 2 punkti a alapunkt ii ning punktid b ja c – Kohaldamisala – Kaitstud päritolunimetuse maine ärakasutamine – Kaitstud päritolunimetuse väärkasutus, imiteerimine või sellega seose tekitamine – Vale või eksitav märge – Kaitstud päritolunimetus „Champagne“, mida kasutatakse toidu nimetuses – Nimetus „Champagner Sorbet“ – Toit, mis sisaldab koostisainena šampanjat – Koostisaine, mis annab toidule iseloomuliku omaduse

Kohtuasjas C-393/16,

mille ese on Bundesgerichtshof'i (Saksamaa Liitvabariigi kõrgeim kohus) 2. juuni 2016. aasta otsusega ELTL artikli 267 alusel esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 14. juulil 2016, menetluses

Comité Interprofessionnel du Vin de Champagne

versus

Aldi Süd Dienstleistungs-GmbH & Co. OHG, esindaja Aldi Süd Dienstleistungs-GmbH, varem Aldi Einkauf GmbH & Co. OHG Süd,

menetluses osalesid:

Galana NV,

EUROOPA KOHUS (teine koda),

koosseisus: koja president M. Ilešič, kohtunikud A. Rosas, C. Toader, A. Prechal ja E. Jarašiūnas (ettekandja),

kohtujurist: M. Campos Sánchez-Bordona,

kohtusekretär: ametnik K. Malacek,

arvestades kirjalikku menetlust ja 18. mai 2017. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

– Comité Interprofessionnel du Vin de Champagne, esindaja: *Rechtsanwältin* C. Onken,

– Galana NV, esindajad: *Rechtsanwalt* H. Hartwig ja *Rechtsanwalt* A. von Mühlendahl,

* Kohtumenetluse keel: saksa.

– Prantsuse valitsus, esindajad: D. Colas, S. Horrenberger ja E. de Moustier,

– Portugali valitsus, esindajad: L. Inez Fernandes, M. Figueiredo ja A. Gameiro,

– Euroopa Komisjon, esindajad: B. Eggers, I. Galindo Martín ja I. Naglis,

olles 20. juuli 2017. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus käsitleb nõukogu 22. oktoobri 2007. aasta määruse (EÜ) nr 1234/2007, millega kehtestatakse põllumajandusturgude ühine korraldus ning mis käsitleb teatavate põllumajandustoodete erisätteid (ühise turukorralduse ühtne määrus) (ELT 2007, L 299, lk 1), muudetud nõukogu 25. mai 2009. aasta määrusega (EÜ) nr 491/2009 (ELT 2009, L 154, lk 1), (edaspidi „määrus nr 1234/2007“) artikli 118m lõike 2 punkti a alapunkti ii ja punktide b ja c ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 (ELT 2013, L 347, lk 671), artikli 103 lõike 2 punkti a alapunkti ii ning punktide b ja c tõlgendamist.

2 Taotlus on esitatud Comité interprofessionnel du Vin de Champagne (edaspidi „CIVC“) ja Aldi Süd Dienstleistungs-GmbH & Co. OHG, varem Aldi Einkauf GmbH & Co. OHG Süd (edaspidi „Aldi“) vahelises kohtuvaidluses kaitstud päritolunimetuse „Champagne“ kasutamise üle Aldi poolt turustatava külmutatud toote nimetuses.

Õiguslik raamistik

Määrused nr 1234/2007 ja nr 1308/2013

3 Eelotsusetaotluse esitanud kohus viitab oma taotluses nii määrusele nr 1234/2007, mis kehtis põhikohtuasja asjaolude toimumise ajal, kui ka määrusele nr 1308/2013, mis kehtib selle asemel alates 1. jaanuarist 2014, selgitades, et viimasena nimetatud määruse tõlgendust vajab ta niivõrd, kuivõrd kaitstud päritolunimetuse „Champagne“ kasutamise lõpetamise nõue, mis on põhikohtuasja ese, puudutab tulevikku, mistõttu tal tuleb selle nõude kohta teha otsus ka nende õigusnormide alusel, mis kehtivad kohtuotsuse tegemise kuupäeval.

4 Määruse nr 1234/2007 artikli 118b „Mõisted“ lõikes 1 on sätestatud:

„Käesolevas alajaos kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „päritolunimetus“ – piirkonna, konkreetse koha või erandjuhtudel riigi nimi, mida kasutatakse, et kirjeldada artikli 118a lõikes 1 osutatud toodet, mis vastab järgmistele nõuetele:
   i) selle kvaliteet ja omadused tulenevad valdavalt või eranditult teatavast geograafilisest piirkonnast koos sellele omaste looduslike ja inimteguritega;
   ii) viinamarjad, millest see on valmistatud, pärinevad eranditult kõnealusest geograafilisest piirkonnast;
   iii) selle tootmine toimub kõnealuses geograafilises piirkonnas ja
   iv) see on saadud viinamarjasortidest, mis kuuluvad *Vitis vinifera* liiki;

   […]“.

5 Sama määruse artikli 118k lõikes 1 on sätestatud:

„Üldnimetuseks muutunud nimetusi ei kaitsta päritolunimetuse või geograafilise tähisena.

[…]“.

6 Määruse artikkel 118m „Kaitse“ sätestab:

„1. Kaitstud päritolunimetusi ja kaitstud geograafilisi tähiseid võivad kasutada kõik ettevõtjad, kes turustavad veini, mis on toodetud kooskõlas vastava tootespetsifikaadiga.

2. Kaitstud päritolunimetusi ja kaitstud geograafilisi tähiseid ning tootespetsifikaadiga kooskõlas kaitstud nimetusi kasutavaid veine kaitstakse:

a) kaitstud nimetuse otsese või kaudse kaubanduslikul eesmärgil kasutamise eest:
   i) samalaadsetel toodetel, mis ei vasta kaitstud nimetuse tootespetsifikaadile, või
   ii) kui sellise kasutusega kaasneb päritolunimetuse või geograafilise tähise maine ärakasutamine;

b) väärkasutuse, imiteerimise või seoste tekitamise eest ka siis, kui toote või teenuse tegelik päritolu on näidatud või kui kaitstud nimetus on tõlgitud või sellele on lisatud väljend „stiil“, „liik“, „meetod“, „toodetud nagu“, „imitatsioon“, „maitse“, „samasugune“ või muu samalaadne väljend;

c) muude toote lähtekohta, päritolu, laadi või olulisi omadusi käsitlevate valede või eksitavate märgete eest, mis esitatakse asjaomase toote sise- või välispakendil, reklaammaterjalides või tootega seotud dokumentides, ning selliste pakendite kasutamise eest, mis võivad jätta toote päritolust vale mulje;

d) muu tegevuse eest, mis võib tarbijat eksitada seoses toote tegeliku päritoluga.

3. Kaitstud päritolunimetused või kaitstud geograafilised tähised ei muutu ühenduses üldnimetusteks artikli 118k lõike 1 tähenduses.

4. Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid, et lõpetada kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähiste ebaseaduslik kasutamine lõikes 2 osutatud viisil.“

7 Määruse nr 1308/2013 põhjendustesse 92 ja 97 on sisuliselt üle võetud nõukogu 29. aprilli 2008. aasta määruse (EÜ) nr 479/2008, mis käsitleb veinituru ühist korraldust ja millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 1493/1999, (EÜ) nr 1782/2003, (EÜ) nr 1290/2005 ja (EÜ) nr 3/2008 ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EMÜ) nr 2392/86 ja (EÜ) nr 1493/1999 (ELT 2008, L 148, lk 1), põhjenduste 27 ja 32 sisu; viimasena nimetatud määruse sätted, mis käsitlevad kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähiste kaitset, on lisatud määrusesse nr 1234/2007 määrusega nr 491/2009. Need põhjendused on järgmised:

„(92) Kvaliteetveinide kontseptsiooni aluseks on liidus muu hulgas veini geograafilise päritoluga seonduvad eriomadused. Tarbijate teavitamiseks tähistatakse selliseid veine kaitstud päritolunimetuste ja geograafiliste tähistega. Selleks et asjaomaste toodete kvaliteediga seonduvaid väiteid toetaks läbipaistev ja üksikasjalikum raamistik, tuleks luua süsteem päritolunimetuse ja geograafilise tähise registreerimise taotluste läbivaatamiseks kooskõlas lähenemisviisiga, mis järgib toiduainete (välja arvatud vein ja kanged alkohoolsed joogid) suhtes kohaldatavat liidu horisontaalset kvaliteedipoliitikat, mis on kehtestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu [21. novembri 2012. aasta] määrusega (EL) nr 1151/2012 [põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta (ELT 2012, L 343, lk 1)].

[…]

(97) Registreeritud päritolunimetused ja geograafilised tähised peaksid olema kaitstud selliste kasutusviiside eest, millega seoses kasutatakse ära nõuetele vastavate toodete mainet. Ausa konkurentsi edendamiseks ja tarbijate eksitamise vältimiseks peaks kõnealune kaitse laienema ka toodetele ja teenustele, mida käesolevas määruses ei käsitleta, sealhulgas aluslepingute I lisas nimetamata toodetele ja teenustele."

8 Määruse nr 1308/2013 artikli 101 lõige 1 ja artikkel 103 on sõnastatud samamoodi nagu määruse nr 1234/2007 artikli 118k lõige 1 ja artikkel 118m.

Muud liidu õiguse normid

9 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. märtsi 2000. aasta direktiivi 2000/13/EÜ toidu märgistamist, esitlemist ja reklaami käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT 2000, L 109, lk 29; ELT eriväljaanne 15/05, lk 75), mis kehtis põhikohtuasja asjaolude toimumise ajal, artikli 3 lõikes 1 on sätestatud:

„Toidu märgistamisel artiklite 4–17 kohaselt, kui nendes sisalduvate erandite alusel ei ole sätestatud teisiti, on kohustuslik esitada ainult järgmised üksikasjalikud andmed:

1) nimetus, mille all toodet müüakse;

2) koostisosade loetelu;

3) teatavate koostisosade või koostisosade rühmade artiklis 7 ettenähtud kogus;

[…]".

10 Selle direktiivi artikli 5 lõige 1 sätestab:

„Nimetus, mille all toitu müüakse, on kõnealuse toidu suhtes kohaldatavates ühenduse sätetes ettenähtud nimetus.

a) Ühenduse sätete puudumise korral on nimetus, mille all toodet müüakse, selle liikmesriigi õigus- ja haldusnormides ettenähtud nimetus, kus toode müüakse lõpptarbijale või toitlustusettevõtetele.

Kui sellist nimetust ei ole, siis kasutatakse nimetusena, mille all toodet müüakse, toote harjumuspärast nimetust selles liikmesriigis, kus toode müüakse lõpptarbijale või toitlustusettevõtetele, või toidu ja vajaduse korral selle kasutamise kirjeldust, mis annab ostjale piisavalt selget teavet toote olemuse kohta ning võimaldab seda eristada, et vältida segiajamist teiste toodetega.

[…]".

11 Direktiivi artikli 6 lõige 5 on sõnastatud järgmiselt:

Koostisosade loetelu sisaldab kõiki toidu lisaaineid kaalu järgi kahanevas järjestuses vastavalt nende kasutamisele toidu valmistamise ajal. Need on koondatud nõuetekohase pealkirja alla, mis sisaldab sõna „koostisosad".

[…]".

12 Sama direktiivi artikli 7 lõiked 1 ja 5 näevad ette:

„1. Toidu tootmisel või valmistamisel tarvitatava koostisosa või koostisosade rühma kogus määratakse käesolevas artiklis ettenähtud korras.

[…]

5. Lõikes 1 nimetatud andmed esitatakse kas nimetuses, mille all toodet müüakse, või vahetult selle kõrval või koostisosade loetelus kõnealuse koostisosa või koostisosade rühmaga seoses.“

13 Direktiiv 2000/13 on alates 13. detsembrist 2014 kehtetuks tunnistatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta määrusega (EL) nr 1169/2011, milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 1924/2006 ja (EÜ) nr 1925/2006 ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni direktiiv 87/250/EMÜ, nõukogu direktiiv 90/496/EMÜ, komisjoni direktiiv 1999/10/EÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/13/EÜ, komisjoni direktiivid 2002/67/EÜ ja 2008/5/EÜ ning komisjoni määrus (EÜ) nr 608/2004 (ELT 2011, L 304, lk 18), mille artiklis 9 „Kohustuslike andmete loetelu“ on sätestatud:

„1. Vastavalt artiklitele 10 kuni 35 ning kui käesolevas peatükis sisalduvatest eranditest ei tulene teisiti, on kohustuslik märkida järgmised andmed:

a) toidu nimetus;

b) koostisosade loetelu;

[…]“.

14 Selle määruse artikkel 17 „Toidu nimetus“ sätestab:

„1. Toidu nimetuseks on selle seaduslik nimetus. Sellise nimetuse puudumise korral on toidu nimetuseks selle üldtuntud nimetus või kui see puudub või kui seda ei kasutata, esitatakse toidu kirjeldav nimetus.

[…]“.

15 Nimetatud määruse artikkel 18 „Koostisosade loetelu“ sätestab:

„1. Koostisosade loetelul on või sellele eelneb sobiv pealkiri, mis koosneb sõnast „koostisosad“ või sisaldab sõna „koostisosad“. Koostisosade loetelu sisaldab kõiki toidu koostisosi, mis on esitatud kaalu järgi ning kahanevas järjestuses vastavalt nende kasutamisele toidu valmistamise ajal.

2. Koostisosad peavad olema tähistatud täpse nimetusega, vajaduse korral artiklis 17 ja VI lisas ettenähtud korras.

[…]“.

16 Sama määruse artikkel 22 „Koostisosade koguse märkimine“ täpsustab:

„1. Toidu tootmisel või valmistamisel kasutatava koostisosa või koostisosade grupi koguse märkimine on nõutav juhul kui asjaomane koostisosa või koostisosade grupp:

a) esineb toidu nimetuses või kui tarbija seda tavaliselt selle nimetusega seostab,

b) tuuakse märgistusel esile sõnas, pildis või graafiliselt, või

c) on olulise tähtsusega toidu iseloomustamisel ning eristamisel toodetest, millega seda võib nimetuse või välimuse tõttu segamini ajada.

[…]“.

17 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. jaanuari 2008. aasta määruse (EÜ) nr 110/2008 piiritusjookide määratlemise, kirjeldamise, esitlemise, märgistamise ja geograafiliste tähiste kaitse kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 1576/89 (ELT 2008, L 39, lk 16) artiklis 10 „Müüginimetuste ja geograafiliste tähiste kasutamist käsitlevad erieeskirjad“ on sätestatud:

„1. Ilma et see piiraks direktiivi 2000/13/EÜ kohaldamist, on keelatud II lisa 1.–46. kategooriasse kuuluvaid nimetusi või III lisas registreeritud geograafilisi tähiseid kasutada liitnimetuses või vihjata neile toiduainete esitlemisel, kui asjaomase toote alkohol ei ole pärit ainult märgitud piiritusjoogist (piiritusjookidest).

[…]“.

18 Selle määruse artikli 16 punktiga a kaitstakse määruse III lisas registreeritud geograafilisi tähiseid sõnastuses, mis sarnaneb määruse nr 1234/2007 artikli 118m lõike 2 punkti a ja määruse nr 1308/2013 artikli 103 lõike 2 punkti a sõnastusega.

19 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. novembri 2012. aasta määruse (EL) nr 1151/2012 põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta (ELT 2012, L 343, lk 1) põhjenduses 32 on märgitud:

„Selleks et tagada kaitse kõrge tase ning ühtlustada seda veinisektoris pakutava kaitsega, tuleks päritolunimetuste ja geograafiliste tähiste kaitset laiendada nii, et see hõlmaks kaupade ja teenuste registreeritud nimetuste väärkasutust, jäljendamist ja seoste loomist. Kui kaitstud päritolunimetusi ja kaitstud geograafilisi tähiseid kasutatakse koostisainetena, tuleks võtta arvesse komisjoni teatist „Kaitstud päritolunimetuse (KPN) või kaitstud geograafilise tähisega (KGT) koostisainet sisaldava toidu märgistamise suunised“.“

20 Selle määruse artikkel 13 „Kaitse“ näeb ette:

„1. Registreeritud nimetusi kaitstakse:

a) nende otsese või kaudse kaubanduslikul eesmärgil kasutamise eest registreerimisega hõlmamata toodete puhul, kui need tooted on võrreldavad asjaomase nimetuse all registreeritud toodetega või kui nende puhul kasutatakse kaitstud nimetuse mainet, sealhulgas juhtudel, kui neid tooteid kasutatakse koostisainetena;

[…]“.

21 Kaitstud päritolunimetuse (KPN) või kaitstud geograafilise tähisega (KGT) koostisainet sisaldava toidu märgistamise suunised (ELT 2010, C 341, lk 3, edaspidi „suunised“) näevad ette järgmist:

„2.1. Soovitused registreeritud nimetuste kasutamise kohta

1. Komisjon on seisukohal, et KPNi või KGTna registreeritud nimetuste esitamine toidu koostisainete loetelus oleks õiguspärane.
2. Ühtlasi leiab komisjon, et KPNi või KGTna registreeritud nimetuse võib esitada registreeritud nimetusega toodet sisaldava toidu müüginimetuse osana või müüginimetuse läheduses, samuti võib registreeritud nimetust kasutada vastava toidu märgistamisel, esitlemisel ja reklaamimisel, kui on täidetud järgmised tingimused.

– Kõnealune toit ei tohi sisaldada mitte ühtegi „võrreldavat koostisainet“ ehk mitte ühtegi koostisainet, millega saaks KPNi või KGTga toote täielikult või osaliselt asendada. Näitlikustades üldjoontes mõistet „võrreldav koostisaine“, leiab komisjon, et koostisaine „sinihallitusjuust“ on võrreldav koostisainega „Roquefort“.

– Lisaks tuleks registreeritud nimetusega koostisainet kasutada nii suures koguses, et see oleks kõnealuse toidu iseloomulike omaduste seisukohast oluline. Arvestades, et kõne alla võib tulla väga suur hulk erilaadseid juhtumeid, ei hakka komisjon välja pakkuma ühtselt kohaldatavat miinimumprotsenti. Näiteks KPNi või KGTga maitseaine üliväike kogus toidus võib teataval juhul tagada kõnealusele toidule tema iseloomulikud omadused. Samas on aga endastmõistetav, et kui toitu lisada üliväike kogus KPNi või KGTga liha, siis see ei saa toidu iseloomulikke omadusi tagada.

– KPNi või KGTga koostisaine sisaldusprotsent peaks parimal juhul olema märgitud vastava toidu müüginimetuse osana või vahetult selle läheduses, müüginimetuse puudumise korral toidu koostisainete loetelus, kohe vastava koostisaine järel.

[…]“.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

22 Eeskätt toidukaupu turustav äriühing Aldi pani 2012. aasta lõpus müüki Galana NV – põhikohtuasjas Aldi nõuete toetuseks menetlusse astuja – valmistatud külmutatud toote nimega „Champagner Sorbet“, mille koostisainetest 12% on šampanja.

23 Šampanjatootjate ühendus CIVC leidis, et selle toote turustamisega niisuguse nimetuse all on rikutud kaitstud päritolunimetust „Champagne“, mistõttu ta pöördus Landgericht München I (Müncheni I linnakohus, Saksamaa) poole, esitades määruse nr 1234/2007 artiklile 118m ja määruse nr 1308/2013 artiklile 103 tuginedes nõude, et Aldit kohustataks lõpetama selle nimetuse kasutamine külmutatud toodete turustamisel. Oberlandesgericht München (Müncheni kõrgem piirkondlik kohus, Saksamaa) muutis oma otsusega apellatsiooni korras kohtuotsust, millega nõue oli rahuldatud, ja jättis nõude rahuldamata.

24 Apellatsioonikohus leidis nimelt, et tingimused, mis on seatud hagi esitamiseks määruse nr 1308/2013 artikli 103 lõike 2 punkti a alapunkti ii ning punktide b ja c alusel, ei olnud täidetud, kuna kaitstud päritolunimetuse ebaausa kasutamise tingimus ei olnud antud juhul täidetud, et Aldil oli õigustatud huvi kasutada nimetust „Champagner Sorbet“ sellise toidu tähistamiseks, mida avalikkus selle nimetuse all tunneb ja mis sisaldab Champagne’i veini olulise koostisosana, ning et tegemist ei ole eksitava tähisega.

25 Seepeale esitas CIVC kassatsioonkaebuse Bundesgerichtshofile (Saksamaa Liitvabariigi kõrgeim kohus), kes kõigepealt märgib, et ta kaldub arvama, et see, et Aldi kasutab nimetust „Champagner Sorbet“, kuulub määruse nr 1234/2007 artikli 118m lõike 2 punkti a alapunkti ii ja määruse nr 1308/2013 artikli 103 lõike 2 punkti a alapunkti ii kohaldamisalasse, kuna Aldi kasutab seda nimetust külmutatud magustoidu kohta ja seega toote kohta, mis ei vasta kaitstud päritolunimetusega „Champagne“ kaitstud veinide tootespetsifikaadile, ning et ta kasutas seda kaitstud päritolunimetust kaubanduslikul eesmärgil.

26 Teiseks leiab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et nimetus „Champagner Sorbet“ võib kaitstud päritolunimetuse „Champagne“ mainet üle kanda Aldi turustatavale tootele. Siiski on tal küsimus, kas kaitstud päritolunimetuse kasutamine on selle kaitstud päritolunimetuse maine ärakasutamine eespool viidatud sätete tähenduses, kui toidu nimetus vastab sellele, millega asjaomane avalikkus on selle toidu

tähistamisel harjunud, ja kui koostisainet on lisatud piisavas koguses, et anda toidule iseloomulikku omadust. Ta leiab nagu apellatsioonikohuski, et kui esineb õigustatud huvi kaitstud päritolunimetuse kasutamiseks, on selle kaitstud päritolunimetuse maine ärakasutamine välistatud.

27 Kolmandaks tekkis eelotsusetaotluse esitanud kohtul, kes on seisukohal, et CIVC hagi võinuks põhineda määruse nr 1234/2007 artikli 118m lõike 2 punktil b ja määruse nr 1308/2013 artikli 103 lõike 2 punktil b, küsimus, kas kaitstud päritolunimetuse kasutamine sellistel asjaoludel nagu põhikohtuasjas kujutab endast õigusvastast väärkasutust, imiteerimist või seoste tekitamist nende sätete tähenduses. Selles osas on ta seisukohal, et viimati mainitud sätete kohaselt tuleb eeldada, et kaitstud päritolunimetuse vaidlustatud kasutus on õigusvastane, ning et õigustatud huviga põhjendatud kasutus järelikult ei kuulu nende sätetega kehtestatud keeldude kohaldamisalasse.

28 Neljandaks tekkis eelotsusetaotluse esitanud kohtul seoses CIVC väitega, et Aldi kasutas nimetust „Champagner Sorbet“ eksitavalt määruse nr 1234/2007 artikli 118m lõike 2 punkti c ja määruse nr 1308/2013 artikli 103 lõike 2 punkti c tähenduses, küsimus, kas nende sätete kohaldamisala hõlmab ainult neid eksitavaid tähiseid, mis võivad jätta asjaomasele avalikkusele vale mulje toote geograafilisest päritolust, või hõlmab see ka eksitavaid tähiseid, mis viitavad toote põhiomadustele.

29 Neil asjaoludel otsustas Bundesgerichtshof (Saksamaa Liitvabariigi kõrgeim kohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas määruse nr 1234/2007 artikli 118m lõike 2 punkti a alapunkti ii ja määruse nr 1308/2013 artikli 103 lõike 2 punkti a alapunkti ii tuleb tõlgendada nii, et need on kohaldatavad ka siis, kui kaitstud päritolunimetust kasutatakse sellise toidu nimetuse osana, mis ei ole kooskõlas tootespetsifikaadiga, kuid millele on lisatud tootespetsifikaadile vastav koostisaine?

2. Juhul kui vastus esimesele küsimusele on jaatav:

Kas määruse nr 1234/2007 artikli 118m lõike 2 punkti a alapunkti ii ja määruse nr 1308/2013 artikli 103 lõike 2 punkti a alapunkti ii tuleb tõlgendada nii, et kaitstud päritolunimetuse kasutamine sellise toidu nimetuse osana, mis ei ole kooskõlas tootespetsifikaadiga, kuid millele on lisatud tootespetsifikaadile vastav koostisaine, kujutab endast päritolunimetuse maine ärakasutamist, kui toidu nimetus vastab sellele, millega on harjunud avalikkus, kellele toitu müügiks pakutakse, ja kui koostisainet on lisatud piisavas koguses, et anda toidule iseloomulikku omadust?

3. Kas määruse nr 1234/2007 artikli 118m lõike 2 punkti b ja määruse nr 1308/2013 artikli 103 lõike 2 punkti b tuleb tõlgendada nii, et kaitstud päritolunimetuse kasutamine teises eelotsuse küsimuses kirjeldatud asjaoludel tähendab õigusvastast väärkasutamist, imiteerimist või seoste tekitamist?

4. Kas määruse nr 1234/2007 artikli 118m lõike 2 punkti c ja määruse nr 1308/2013 artikli 103 lõike 2 punkti c tuleb tõlgendada nii, et need on kohaldatavad üksnes valede või eksitavate märgete suhtes, mis võivad jätta asjaomasele avalikkusele toote päritolust vale mulje?“

Eelotsuse küsimuste analüüs

Esimene küsimus

30 Esimese küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitust, kas määruse nr 1234/2007 artikli 118m lõike 2 punkti a alapunkti ii ja määruse nr 1308/2013 artikli 103 lõike 2 punkti a alapunkti ii, mille sisu on sarnane, tuleb tõlgendada nii, et need on kohaldatavad juhul, kui

sellist kaitstud päritolunimetust nagu „Champagne“ kasutatakse nimetuse osana, mille all müüakse sellist toitu nagu „Champagner Sorbet“, mis ei ole kooskõlas kõnealuse kaitstud päritolunimetuse tootespetsifikaadiga, kuid mis sisaldab sellele tootespetsifikaadile vastavat koostisainet.

31 Ühelt poolt tuleb täheldada, et määruse nr 1234/2007 artikli 118m lõike 2 punktis a ja määruse nr 1308/2013 artikli 103 lõike 2 punktis a ette nähtud kaitse kohaldamisala on eriti laiaulatuslik, kuna need sätted hõlmavad kaitstud päritolunimetuse või kaitstud geograafilise tähise otsest või kaudset kaubanduslikul eesmärgil kasutamist ja kaitsevad neid sellise kasutamise eest nii samalaadsetel toodetel, mis ei vasta kaitstud nimetuse tootespetsifikaadile, kui ka toodetel, mis ei ole samalaadsed, kui sellise kasutusega kaasneb kaitstud päritolunimetuse või geograafilise tähise maine ärakasutamine. Kaitse ulatus vastab eesmärgile, mida kinnitab määruse nr 1308/2013 põhjendus 97 ja mille kohaselt kaitstud päritolunimetusi ja geograafilisi tähiseid tuleb kaitsta selliste kasutusviiside eest, millega seoses kasutatakse ära nõuetele vastavate toodete maine.

32 Teiselt poolt liidu õiguse sätteid, mis kaitsevad registreeritud nimetusi ja geograafilisi tähiseid ning – nagu kinnitab määruse nr 1308/2013 põhjendus 92 – on osa liidu horisontaalsest kvaliteedipoliitikast, tuleb tõlgendada viisil, mis lubab neid järjekindlalt kohaldada.

33 Selles osas esiteks määrus nr 1151/2012, mille põhjendus 32 osutab, et eesmärk on tagada kaitse kõrge tase ning ühtlustada seda veinisektoris pakutava kaitsega, kehtestab artikli 13 lõike 1 punktiga a selle määruse alusel registreeritud nimetustele samaväärse kaitse, nagu on ette nähtud määruse nr 1234/2007 artikli 118m lõike 2 punktis a ja määruse nr 1308/2013 artikli 103 lõike 2 punktis a, täpsustades sõnaselgelt, et see kaitse kehtib ka toodete puhul, mida kasutatakse koostisainetena.

34 Teiseks on Euroopa Kohus 14. juuli 2011. aasta kohtuotsuses Bureau national interprofessionnel du Cognac (C-4/10 ja C-27/10, EU:C:2011:484, punkt 55) – tõlgendades määruse nr 110/2008 artikli 16 punkti a, mille sõnastus ja eesmärk sarnanevad määruse nr 1234/2007 artikli 118m lõike 2 punkti a ja määruse nr 1308/2013 artikli 103 lõike 2 punkti a sõnastuse ja eesmärgiga – juba selgitanud, et geograafilist tähist või sellist tähist üldnimetuse ja tõlke kujul sisaldava kaubamärgi kasutamine piiritusjookide jaoks, mis ei vasta vastavatele spetsifikaatidele, kujutab endast põhimõtteliselt selle geograafilise tähise otsest kaubanduslikul eesmärgil kasutamist määruse nr 110/2008 artikli 16 punkti a tähenduses.

35 Neid asjaolusid arvestades tuleb asuda seisukohale, et määruse nr 1234/2007 artikli 118m lõike 2 punkti a alapunkt ii ja määruse nr 1308/2013 artikli 103 lõike 2 punkti a alapunkt ii on kohaldatavad sellise kaitstud päritolunimetuse nagu „Champagne“ kaubanduslikul eesmärgil kasutamisele sellise toidu nimetuse osana nagu „Champagner Sorbet“, mis sisaldab kõnealuse kaitstud päritolunimetuse tootespetsifikaadile vastavat koostisainet.

36 Seega tuleb esimesele küsimusele vastata, et määruse nr 1234/2007 artikli 118m lõike 2 punkti a alapunkti ii ja määruse nr 1308/2013 artikli 103 lõike 2 punkti a alapunkti ii tuleb tõlgendada nii, et nende kohaldamisalasse kuulub juhtum, kui sellist kaitstud päritolunimetust nagu „Champagne“ kasutatakse nimetuse osana, mille all müüakse sellist toitu nagu „Champagner Sorbet“, mis ei ole kooskõlas kõnealuse kaitstud päritolunimetuse tootespetsifikaadiga, kuid mis sisaldab sellele tootespetsifikaadile vastavat koostisainet.

Teine küsimus

37 Teise küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitust, kas määruse nr 1234/2007 artikli 118m lõike 2 punkti a alapunkti ii ja määruse nr 1308/2013 artikli 103 lõike 2 punkti a alapunkti ii tuleb tõlgendada nii, et kaitstud päritolunimetuse kasutamine nimetuse osana, mille all müüakse sellist toitu nagu „Champagner Sorbet“, mis ei ole kooskõlas selle kaitstud päritolunimetuse tootespetsifikaadiga, kuid sisaldab nimetatud tootespetsifikaadile vastavat koostisainet, kujutab endast

kaitstud päritolunimetuse maine ärakasutamist nende sätete tähenduses, kui toidu nimetus vastab sellele, millega on harjunud avalikkus, kellele toitu müügiks pakutakse, ja kui koostisainet on lisatud piisavas koguses, et anda toidule iseloomulikku omadust.

38 Nagu märkis Euroopa Kohus 14. septembri 2017. aasta kohtuotsuse EUIPO *vs.* Instituto dos Vinhos do Douro e do Porto (C-56/16 P, EU:C:2017:693) punktis 82, mis puudutab kaitstud päritolunimetuste ja geograafiliste tähiste kaitset, kujutab määrus nr 1234/2007 endast ühise põllumajanduspoliitika vahendit, mille peamine eesmärk on tagada tarbijatele, et selle määruse alusel registreeritud geograafilise tähisega põllumajandustoodetel on tulenevalt sellest, et need on pärit konkreetsest geograafilisest piirkonnast, teatud eriomadused, ning seega on tagatud, et neil toodetel on kvaliteet, mis tuleneb nende geograafilisest päritolust, eesmärgiga võimaldada neil põllumajandusettevõtetel, kes on teinud tegelikke pingutusi kvaliteedi parandamiseks, saada suuremat sissetulekut ning takistada kolmandatel isikutel nende toodete kvaliteedist tulenevast mainest kuritarvituslikult kasu saada.

39 Ühtlasi on Euroopa Kohus seoses määruse nr 110/2008 artikli 16 punktidega a–d 14. juuli 2011. aasta kohtuotsuse Bureau national interprofessionnel du Cognac (C-4/10 ja C-27/10, EU:C:2011:484) punktis 46 selgitanud, et see säte osutab mitmesugustele juhtudele, mille korral viidatakse toote turustamisel geograafilisele tähisele sõnaselgelt või kaudselt tingimustel, mis võivad kas avalikkust eksitada või avalikkusel vähemalt tekitada seoseid toote päritoluga või võimaldada ettevõtjal kõnealuse geograafilise tähise mainest alusetult kasu saada.

40 Sellest järeldub, et kaitstud päritolunimetuse maine ärakasutamine määruse nr 1234/2007 artikli 118m lõike 2 punkti a alapunkti ii ja määruse nr 1308/2013 artikli 103 lõike 2 punkti a alapunkti ii tähenduses eeldab, et kaitstud päritolunimetuse kasutamise eesmärk on selle mainest alusetult kasu saada.

41 Käesolevas asjas, nagu eelotsusetaotluse esitanud kohus esile tõi, võib nimetuse „Champagner Sorbet“ kasutamine šampanjat sisaldava sorbeti tähistamiseks kanda sellele tootele üle kaitstud päritolunimetuse „Champagne“ mainet, mis kannab kvaliteedi ja prestiiži pitserit, ja seega sellest mainest kasu saada. Et teha kindlaks, kas see kahjustab määruse nr 1234/2007 artikli 118m lõike 2 punkti a alapunktiga ii ja määruse nr 1308/2013 artikli 103 lõike 2 punkti a alapunktiga ii tagatud kaitset, tuleb seega kontrollida, kas niisugune kasutamine on vahend, mille eesmärk on kaitstud päritolunimetuse mainest alusetult kasu saada.

42 Sellega seoses tuleb kõigepealt tõdeda, et direktiivi 2000/13, mis kehtis põhikohtuasja asjaolude toimumise ajal, artikli 3 lõige 1 ja artikli 5 lõige 1 ning – nagu tõi esile eelotsusetaotluse esitanud kohus – määruse nr 1169/2011 artikli 9 lõike 1 punkt a ja artikli 17 lõige 1 ei nõua mingil juhul kaitstud päritolunimetuse kajastamist sellise toidu nimetuses, mis ei ole kooskõlas selle kaitstud päritolunimetuse tootespetsifikaadiga, kuid sisaldab nimetatud tootespetsifikaadile vastavat koostisainet, kui sellise nimetuse kasutamine oleks vastuolus kaitsega, mille tagavad määruse nr 1234/2007 artikli 118m lõike 2 punkti a alapunkt ii või määruse nr 1308/2013 artikli 103 lõike 2 punkti a alapunkt ii.

43 Pealegi ei saa direktiivi 2000/13 ja määruse nr 1169/2011 toidu nimetust käsitlevate sätete, nagu ka nende õigusaktide koostisaineid käsitlevate sätete, milleks on eelkõige direktiivi 2000/13 artikli 6 lõige 5 ja artikli 7 lõiked 1 ja 5 ning määruse nr 1169/2011 artikli 18 lõiked 1 ja 2 ja artikli 22 lõige 1, range järgimine välistada kaitstud päritolunimetuse maine alusetut ärakasutamist.

44 Peale selle, nagu tõi esile eelotsusetaotluse esitanud kohus, on registreeritud geograafilise tähise kasutamine liitnimetuses määruse nr 110/2008 artikli 10 lõikega 1 keelatud, välja arvatud juhul, kui alkohol on pärit ainult märgitud piiritusjoogist.

45 Lõpetuseks on suunistes, mida vastavalt määruse nr 1151/2012 põhjendusele 32 tuleb arvesse võtta, kui tooteid, mille päritolunimetus või geograafiline tähis on kaitstud, kasutatakse koostisainetena, punktis 2.1.2 märgitud, et kaitstud päritolunimetusena registreeritud nimetuse võib esitada registreeritud nimetusega tooteid sisaldava toidu müüginimetuses, kui on täidetud kolm suunistes näidatud tingimust. Kuna selle määruse eesmärk – nagu on välja toodud käesoleva kohtuotsuse punktis 33 – on tagada kaitse kõrge tase ning ühtlustada seda veinisektoris pakutava kaitsega, siis omavad need suunised tähtsust ka määruse nr 1234/2007 artikli 118m lõike 2 punkti a alapunkti ii ja määruse nr 1308/2013 artikli 103 lõike 2 punkti a alapunkti ii tõlgendamisel.

46 Sellest järeldub, et kaitstud päritolunimetuse kasutamist sellise nimetuse osana, mille all müüdav toit ei ole kooskõlas selle kaitstud päritolunimetuse tootespetsifikaadiga, kuid sisaldab nimetatud tootespetsifikaadile vastavat koostisainet, ei saa iseenesest pidada alusetuks vahendiks ja seega vahendiks, mille eest kaitstud päritolunimetus on määruse nr 1234/2007 artikli 118m lõike 2 punkti a alapunkti ii ja määruse nr 1308/2013 artikli 103 lõike 2 punkti a alapunkti ii alusel igas olukorras kaitstud. Seega on liikmesriigi kohtu ülesanne iga konkreetse juhtumi asjaolusid arvestades hinnata, kas sellise kasutamise eesmärk on kaitstud päritolunimetuse mainest alusetult kasu saada.

47 Asjaolu, et põhikohtuasjas vaidlusalune nimetus vastab nimetusele, millega on harjunud avalikkus, kellele asjaomast toitu müügiks pakutakse, ei saa hindamisel arvesse võtta.

48 Registreeritud nimetuste ja geograafiliste tähiste kaitse eesmärk – nagu on märgitud käesoleva kohtuotsuse punktis 38 – on nimelt tagada tarbijatele, et tähisega toodetel on tulenevalt sellest, et need on pärit konkreetsest geograafilisest piirkonnast, teatud eriomadused ning tagatud kvaliteet, mis tuleneb nende geograafilisest päritolust, ja see eesmärk ei ole saavutatav, kui kaitstud päritolunimetus võiks olla üldnimetus või võiks selleks muutuda. Seega üldnimetuseks muutunud nimetusi määruse nr 1234/2007 artikli 118k lõike 1 ja määruse nr 1308/2013 artikli 101 lõike 1 kohaselt kaitstud päritolunimetusena kaitsta ei saa. Lisaks on määruse nr 1234/2007 artikli 118m lõikes 3 sarnaselt määruse nr 1308/2013 artikli 103 lõikega 3 sätestatud, et kaitstud päritolunimetused liidus üldnimetusteks ei muutu. Seisukoht, et selline toidunimetus nagu „Champagner Sorbet“ on nimetus, mida avalikkus, kellele toodet müüakse, selle toidu tähistamiseks üldiselt kasutab, ja et see asjaolu võiks mõjutada hinnangut küsimuses, kas kaitstud päritolunimetuse kasutamine nimetuse osana on alusetu, tähendaks mööndust, et kaitstud päritolunimetust võib kasutada üldises tähenduses, mis läheks seega vastuollu määrustega kehtestatud kaitsega.

49 Küsimuses, kas hinnangu andmisel omab tähtsust kriteerium, mille kohaselt kaitstud päritolunimetusega koostisainet on lisatud piisavas koguses, et anda toidule iseloomulikku omadust, tuleb nentida, et see kriteerium on üks neist kolmest tingimusest, mis on esitatud suuniste punktis 2.1.2 selleks, et lubada kaitstud päritolunimetusena registreeritud nimetust esitada kaitstud päritolunimetusega tooteid sisaldava toidu müüginimetuses. Komisjon täpsustab siinkohal siiski, et kuna kõne alla võib tulla väga suur hulk erilaadseid juhtumeid, ei saa ta välja pakkuda ühtselt kohaldatavat miinimumprotsenti.

50 Sellega seoses tuleb asuda seisukohale, et kaitstud päritolunimetuse kasutamine sellise nimetuse osana, mille all müüdav toit ei ole kooskõlas selle kaitstud päritolunimetuse tootespetsifikaadiga, kuid sisaldab nimetatud tootespetsifikaadile vastavat koostisainet, teenib kaitstud päritolunimetuse maine alusetu kasutamise eesmärki, kui vastav koostisaine ei anna toidule iseloomulikku omadust.

51 Selle kindlakstegemiseks, kas kõnealune koostisaine annab toidule iseloomuliku omaduse, on koostisaine kogus toidu koostises oluline, kuid mitte piisav kriteerium. Hinnang sõltub asjaomastest toodetest ja sellega peab kaasnema kvalitatiivne hinnang. Nagu tõi esile kohtujurist oma ettepaneku punktides 76 ja 77, ei ole asi mitte selles, et leitakse kaitstud päritolunimetusega koostisaine iseloomulikke omadusi selles toidus, vaid tuleb tuvastada, et toidul on mõni selle koostisainega seotud iseloomulik omadus. See omadus on sageli lõhn ja maitse, mille annab kõnealune koostisaine.

52 Kui toidu nimetus – nagu põhikohtuasjas – näitab, et toit sisaldab kaitstud päritolunimetusega koostisainet, mis on mõeldud viitena toidu maitsele, siis peab sellest koostisosast tulenev maitse olema nimetatud toidu iseloomulik omadus. Nimelt, kui toidus sisalduvad muud koostisained kujundavad toidu maitset rohkem, saab sellise nimetuse kasutamisel kaitstud päritolunimetuse mainest kasu alusetult. Seega hindamaks, kas põhikohtuasjas arutusel olevas tootes sisalduv šampanja annab tootele iseloomuliku omaduse, tuleb liikmesriigi kohtul kõiki talle esitatud tõendeid arvestades hinnata, kas tootel on maitse, mille annab peamiselt selle koostises esinev šampanja.

53 Neid kaalutlusi arvestades tuleb teisele küsimusele vastata, et määruse nr 1234/2007 artikli 118m lõike 2 punkti a alapunkti ii ja määruse nr 1308/2013 artikli 103 lõike 2 punkti a alapunkti ii tuleb tõlgendada nii, et kaitstud päritolunimetuse kasutamine sellise nimetuse osana, mille all müüdav toit nagu „Champagner Sorbet“ ei ole kooskõlas selle kaitstud päritolunimetuse tootespetsifikaadiga, kuid sisaldab nimetatud tootespetsifikaadile vastavat koostisainet, kujutab endast kaitstud päritolunimetuse maine ärakasutamist nende sätete tähenduses, kui toidul ei ole iseloomuliku omadusena maitset, mille annab peamiselt see toidu koostises esinev koostisaine.

Kolmas küsimus

54 Kolmanda küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitust, kas määruse nr 1234/2007 artikli 118m lõike 2 punkti b ja määruse nr 1308/2013 artikli 103 lõike 2 punkti b tuleb tõlgendada nii, et kaitstud päritolunimetuse kasutamine nimetuse osana, mille all müüakse sellist toitu nagu „Champagner Sorbet“, mis ei ole kooskõlas selle kaitstud päritolunimetuse tootespetsifikaadiga, kuid sisaldab nimetatud tootespetsifikaadile vastavat koostisainet, kujutab endast väärkasutust, imiteerimist või seoste tekitamist nende sätete tähenduses.

55 Selles osas tuleb sedastada, et määruse nr 1234/2007 artikli 118m lõike 2 punktides a–d ja määruse nr 1308/2013 artikli 103 lõike 2 punktides a–d on viidatud mitmesugustele rikkumistele, mida kaitstud päritolunimetuste, kaitstud geograafiliste tähiste ja neid nimetusi kasutavate veinide suhtes võidakse toime panna ja mille eest osutatud sätted neid kaitsevad.

56 Käesolevas asjas nähtub esimesele ja teisele küsimusele antud vastustest, et sellise kaitstud päritolunimetuse nagu „Champagne“ kasutamine nimetuse osana, mille all müüakse sellist toitu nagu „Champagner Sorbet“, mis ei ole kooskõlas selle kaitstud päritolunimetuse tootespetsifikaadiga, kuid sisaldab nimetatud tootespetsifikaadile vastavat koostisainet, kujutab endast kõnealuse kaitstud päritolunimetuse kaubanduslikul eesmärgil kasutamist määruse nr 1234/2007 artikli 118m lõike 2 punkti a alapunkti ii ja määruse nr 1308/2013 artikli 103 lõike 2 punkti a alapunkti ii tähenduses, mille eest need sätted seda nimetust kaitsevad, kui kasutamise eesmärk on saada nimetuse mainest alusetult kasu, ja et sellega on tegemist juhul, kui vastav koostisaine ei anna toidule iseloomulikku omadust.

57 Seevastu ei ilmne, et kaitstud päritolunimetuse kasutamine sellise toidu nimetuses, nagu on arutusel põhikohtuasjas, oleks väärkasutus, imiteerimine või seoste tekitamine määruse nr 1234/2007 artikli 118m lõike 2 punkti b ja määruse nr 1308/2013 artikli 103 lõike 2 punkti b tähenduses. Kaitstud päritolunimetusega koostisaine nimetuse arvamisega vaidlusaluse toote nimetuse sisse on nimelt kaitstud päritolunimetust otseselt kasutatud, et viidata avatult sellega seotud maitseomadusele, mis ei ole ei väärkasutus, imiteerimine ega seoste tekitamine.

58 Seoses mõistega „seoste tekitamine“ tuleb veel märkida, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt hõlmab see mõiste juhtumit, kus toote tähistamiseks kasutatav termin sisaldab kaitstud nimetuse üht osa, nii et tarbijal tekib vastava toote nimega kokku puutudes kujutlus tootest, millel on see nimetus (vt selle kohta kohtuotsus, 21.1.2016, Viiniverla, C-75/15, EU:C:2016:35, punkt 21 ja seal viidatud kohtupraktika). Kaitstud päritolunimetuse tervikuna toidu nimetuse sisse arvamine, et viidata selle maitsele, ei vasta seega sellele juhtumile.

59 Sellest järeldub, et kolmandale küsimusele tuleb vastata, et määruse nr 1234/2007 artikli 118m lõike 2 punkti b ja määruse nr 1308/2013 artikli 103 lõike 2 punkti b tuleb tõlgendada nii, et kaitstud päritolunimetuse kasutamine nimetuse osana, mille all müüakse sellist toitu nagu „Champagner Sorbet“, mis ei ole kooskõlas selle kaitstud päritolunimetuse tootespetsifikaadiga, kuid sisaldab nimetatud tootespetsifikaadile vastavat koostisainet, ei kujuta endast väärkasutust, imiteerimist või seoste tekitamist nende sätete tähenduses.

Neljas küsimus

60 Neljanda küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitust, kas määruse nr 1234/2007 artikli 118m lõike 2 punkti c ja määruse nr 1308/2013 artikli 103 lõike 2 punkti c tuleb tõlgendada nii, et need on kohaldatavad üksnes valede või eksitavate märgete suhtes, mis võivad jätta toote päritolust vale mulje, või on need kohaldatavad ka valede ja eksitavate märgete suhtes, mis viitavad toote laadile või põhiomadustele.

61 Sellega seoses olgu märgitud, et kuigi määruse nr 1234/2007 artikli 118m lõike 2 punktis c ja määruse nr 1308/2013 artikli 103 lõike 2 punktis c on osutatud valedele ja eksitavatele märgetele, mis on esitatud asjaomase toote sise- või välispakendil, reklaammaterjalides või tootega seotud dokumentides, saab neil sätetel olla kasulik mõju põhikohtuasjas arutusel oleval juhtumil, mil asjaomane toode on toidu koostisaine, üksnes siis, kui neis viidatakse selle toidu sise- või välispakendile, reklaammaterjalidele või tootega seotud dokumentidele.

62 Nende sätete ulatuse küsimuses nähtub nende sõnastusest, et kaitstud päritolunimetusi, kaitstud geograafilisi tähiseid ja tootespetsifikaadiga kooskõlas kaitstud nimetusi kasutavaid veine kaitstakse esiteks toote lähtekohta, päritolu, laadi või olulisi omadusi käsitlevate valede või eksitavate märgete eest, mis esitatakse toote sise- või välispakendil, reklaammaterjalides või tootega seotud dokumentides, ja teiseks selliste pakendite kasutamise eest, mis võivad jätta toote päritolust vale mulje. Seega võib nende sätete alusel keelata nii toote päritolu käsitlevad valed või eksitavad märked kui ka toote laadi või põhiomadusi, näiteks selle maitset käsitlevad valed või eksitavad märked.

63 Juhul kui põhikohtuasjas arutusel oleval toidul ei ole iseloomuliku omadusena maitset, mille annab peamiselt selle koostises esinev šampanja, siis võiks asuda seisukohale, et nimetus „Champagner Sorbet“, mis on esitatud selle toidu sise- või välispakendil, on vale või eksitav märge määruse nr 1234/2007 artikli 118m lõike 2 punkti c ja määruse nr 1308/2013 artikli 103 lõike 2 punkti c tähenduses.

64 Neid kaalutlusi arvestades tuleb neljandale küsimusele vastata, et määruse nr 1234/2007 artikli 118m lõike 2 punkti c ja määruse nr 1308/2013 artikli 103 lõike 2 punkti c tuleb tõlgendada nii, et need on kohaldatavad nii valede või eksitavate märgete suhtes, mis võivad jätta toote päritolust vale mulje, kui ka valede või eksitavate märgete suhtes, mis viitavad toote laadile või põhiomadustele.

Kohtukulud

65 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (teine koda) otsustab:

1. **Nõukogu 22. oktoobri 2007. aasta määruse (EÜ) nr 1234/2007, millega kehtestatakse põllumajandusturgude ühine korraldus ning mis käsitleb teatavate põllumajandustoodete erisätteid (ühise turukorralduse ühtne määrus, muudetud nõukogu 25. mai 2009. aasta**

määrusega (EÜ) nr 491/2009, artikli 118m lõike 2 punkti a alapunkti ii ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007, artikli 103 lõike 2 punkti a alapunkti ii tuleb tõlgendada nii, et nende kohaldamisalasse kuulub juhtum, kui sellist kaitstud päritolunimetust nagu „Champagne“ kasutatakse nimetuse osana, mille all müüakse sellist toitu nagu „Champagner Sorbet“, mis ei ole kooskõlas kõnealuse kaitstud päritolunimetuse tootespetsifikaadiga, kuid mis sisaldab sellele tootespetsifikaadile vastavat koostisainet.

2. **Määruse nr 1234/2007, muudetud määrusega nr 491/2009, artikli 118m lõike 2 punkti a alapunkti ii ja määruse nr 1308/2013 artikli 103 lõike 2 punkti a alapunkti ii tuleb tõlgendada nii, et kaitstud päritolunimetuse kasutamine nimetuse osana, mille all müüakse sellist toitu nagu „Champagner Sorbet“, mis ei ole kooskõlas selle kaitstud päritolunimetuse tootespetsifikaadiga, kuid sisaldab nimetatud tootespetsifikaadile vastavat koostisainet, kujutab endast kaitstud päritolunimetuse maine ärakasutamist nende sätete tähenduses, kui toidul ei ole iseloomuliku omadusena maitset, mille annab peamiselt toidu koostises esinev see koostisaine.**

3. **Määruse nr 1234/2007, muudetud määrusega nr 491/2009, artikli 118m lõike 2 punkti b ja määruse nr 1308/2013 artikli 103 lõike 2 punkti b tuleb tõlgendada nii, et kaitstud päritolunimetuse kasutamine sellise nimetuse osana, mille all müüdav toit nagu „Champagner Sorbet“ ei ole kooskõlas selle kaitstud päritolunimetuse tootespetsifikaadiga, kuid sisaldab nimetatud tootespetsifikaadile vastavat koostisainet, ei kujuta endast väärkasutust, imiteerimist või seoste tekitamist nende sätete tähenduses.**

4. **Määruse nr 1234/2007, muudetud määrusega nr 491/2009, artikli 118m lõike 2 punkti c ja määruse nr 1308/2013 artikli 103 lõike 2 punkti c tuleb tõlgendada nii, et need on kohaldatavad nii valede või eksitavate märgete suhtes, mis võivad jätta toote päritolust vale mulje, kui ka valede või eksitavate märgete suhtes, mis viitavad toote laadile või põhiomadustele.**

Allkirjad